

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben:
 Egy óra I kor. Egy óra . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 . . .

Felelős szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A debreczeni mentőegylet.

Debreczen június 13.

Holnap csütörtökön megalakul Debreczenben a mentő egyesület, és pénteken már a csengős mentő kocsi fog száguldani a városban ezentul abban a nem várt esetben, hogyha valamilyes szerencsétlenség éri egyik vagy másik embertársunkat. Hála és köszönet illeti azokat, a kik a humanizmusnak ezt a nagy diadalát ebben az indolens városban kivívták.

*

Templomszentelés igen szép és sokaknak tetsző dolog. Az új templomban felbugó orgonahangja bizonyára megihleti a lelkeket. De vagyunk egy néhányan, a kiknek a templomszentelésnél is nagyobb, fejedelmibb dolognak tartjuk azt, hogy ebben a városban, a hol a hatóságok itt meg nem nevezhető tagjai üldözik a kulturát, megalakul a mentő egyesület.

Mi az embernek az élete? A jó öreg biblia is azt mondja, hogy füst és pára.

De a munkás ember élete sajnos még ennél is kevesebb. Ebben a nyolcvanezer lakóju városban hány megrendítő munkástragédia történik? A gyilkos gépek egyre másra követelik áldozataikat. És hány eset volt már arra, hogy az első okos segély hiánya megfosztott egy egész családot a kenyérkeresőtől? Péntektől kezdve ennek a lehetetlenül ázsiai állapotnak vége lesz.

Ha a munkásbalsors ugy hozza, hogy az embergyilkoló gépnek áldozata lesz a munkás, az első hívó szóra ott lesznek a fürge mentők, a kik az emberszeretet nevében segítik embertársaikát, és hacsak lehet, vissza adják azt az életnek, családjának és hazájának. Okos szociálpolitikát üzö városból nem szabad hiányozni a mentő egyesületnek.

Épen azért fordulnak Debreczen művelt társadalmához egész szeretettel és őszinteséggel. A mentő egyesület csütörtöki alakuló ülésén legyen ott a humanizmus minden igaz barátja. Lelkesedjék mindenki a mentőegyletért úgy

mint a hogy például Burger Péter dr. lelkesedik. A budapesti mentők jelszavát, mindnyájunkat érhet baleset, ne feledjé el senki. A mi kis szeretet van egyikünkbe, másikunkba, azt hozzuk el a csütörtöki ülésre, ha már olyan nagy adománnyal, mint a sirjában porló Armós Bálint nem is segíthetjük a mentő egyesületet.

*

Weszprémy Zoltán, Debreczen és Hajdumegye főispánja, a ki minden ideális és szép mozgalomnak az élén áll, vállalta el az egyesület védelmét. Ennek a talpig humanus embernek legyen ezer és ezer követője. Legyen már egyszer valami hasznos divat is Debreczenben. Legyen divat a mentő egyesület tagjai sorába való belépés. Ez a divat hasznára lesz az egész városnak — azoknak pedig, a kik a divatot követik, dicsőséget fog szerezni.

Legyen ott minden intelligens ember a mentő egyesület mai alakulásán.

Segitse diadalra a humanizmus szent ügyét.

S. B.

Ujkori Don Juan.

Irta: Molnár Gyula.

Halk félénk kopogtatás . . .

Belülről csengő férfihang kiáltja: „Szabad!” Az ajtó megnyílik s egy sűrűn lefátyolozott hölgy lép az elegáns garcon szobába.

Benkey: Istenem . . . hisz ez olyan boldogság, amelyet legmerészebb álmaimban sem reméltem . . .

Klotild: Ugyan! Hát nem is remélte . . . pedig hónapok óta egyebet se tesz, mint kér . . . könyörög . . . Az igaz, hogy nem ígértem meg . . . De látja a könyörgésnek végre mégis meglett a kívánt eredménye . . . Nos? Nem örül? Mégcsak nem is örül, ugy amint vártam volna . . .

Benkey: Ne . . . Ne mondja drága Klotildom, hogy nem örülök . . . olyan boldog vagyok . . . nem találok szavakat se annak a kifejezésére, amit érzek . . .

Klotild: Hagyja a frázisokat . . . Maguk férfiak azt hiszik, hogy a nagy áldozatért, melyet egy férjes asszony hoz szerelmének, frázisokkal kell fizetniük . . . Nem barátom! Ha lelkembe látna . . . egészen más gondolatai támadnának . . .

Benkey: (letérdel lábai elé s átöleli térdeit) Támadhatnak-e más gondolataim, Klotild mint hogy imádom, annyira imádom, hogy ki sem tudom mondani.

Klotild: Hiszem . . . anyiszor esküdte, hogy végre hinnem kell enélkül is lehetnék-e? És még se volt könnyű idejőnnöm . . . Istenem! annyi rossz asszony van a világon, akik jókedvűen rohannak a szerelem bűneibe, hogy van az, hogy én annyit szenvedek? E pillanatban is remegek egész testemben . . .

Benkey (fájdalmas sóhajjal.) Megbánta hogy idejött?

Klotild: Nem! Hazudnám, ha azt mondanám . . . Nem bántam meg. Jobban mondván, nem tudtam tovább küzdeni magam ellen . . . (feje lehanyatlik keblére s szeméből nagy könnyecseppek hullanak alá.) Most talán megértette.

Benkey: (Leesókolja a könyveket.) Drága Klotildom! Ne sirjon . . . Szeretjük egymást . . . Nos! Ez az a szörnyűsleges bűn . . . De Isten előtt bizonyára nem az . . . Higyje el.

Klotild (elszántan) Csalás és árulás . . . Tudom és mégis elkövettem. Nyitott szemekkel tudatában annak, amit teszek rohantam az örvénybe. Még csak az sem enyhíti gonoszúságomat, hogy a következményekkel nem vagyok eléggé tisztában. Mindent tudok, mindent előre látok.

Benkey: Ugyan Klotild mire való magát rémképekkel gyötörni. (Egészen magához vonja s csókolja ajkát, kezét.) Klotild (nyugodtan) Nem magam miatt.

Én már semmitől sem félek! Pedig nem kevesebb az, ami rám vár, mint a szegény, a gyalázat, azt is mondhatnám: a halál.

Benkey (belső borzongással.) Különös kedvtelés ilyenkor a halálra gondolni. Tudja meg édes Klotild, ha minden tiltott szerelemért — halállal kéne lakolni: akkor a világ már rég kihalt plánéta volna. De lássuk csak. Hát hol van itt a veszély? Nemde az bizonyos, hogy soha senki sem fogja megtudni! Olyan titok az, amelyet senki emberfia se fog soha megismerni! Erre esküszöm!

Klotild: Hiszek magának! Mi bizonyára nem fogjuk elárulni titkunkat. De azért a veszedelem örökké ott lebeg a fejünk fölött . . . S ez a legborzasztóbb ebben, ami magát értheti . . . magáért reszketek én, nem magamért. — (Szomoru félelemmel öleli át, mintha csak védeni akarná.)

Benkey: (Kissé nyugtalanul): Mit akar ezzel mondani? Engemet félt? És vajjon mitől?

Klotild: Oh, tudom, hogy bátor . . . sőt — talán vakmerő is! De épen azért . . . kész volna életre halálra megverekedni értem ugy-e? Ebben elég veszély rejlik . . . Csakhogy ennél sokkal rettentőbb következményektől tartok . . . (Összeborzong és eltakarja arcát két kezével.)

Szolyvai és Polenai

(legkellemebb sós ásványvíz)

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a kronorfi és gieszhüblí külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: köszvény-, vese-, hólyag-, gyomor-, torok-, tüdő- és gégebajok esetén. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők a fürdő igazgatóságnál Szolyván (Bereg megye). Kapható minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Az ország költségvetése.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 13.

Az ülés kezdete 10 és fél órakor.

Elnök: Návay Lajos.

A kormány részéről jelen vannak Wekerle Sándor, Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferencz, Polonyi Géza.

Elnök bemutatja a belügyminiszter meghívóját a budavári urnapi ünnepekre.

Farkasházy Zsigmond: Hát a bécsi skandalumért nincs interpelláció! (Zaj.)

Elnök: Következik az állami költségvetés beterjesztése.

Az exposé.

Wekerle Sándor miniszterelnök: (Halljuk! Halljuk! Felkiáltások: Helyes.) Tisztelt ház. Sokkal rövidebb ideje foglaljuk el ezeket a székeket, semhogy a költségvetés, a melyet előterjesztendő vagyok a kormány kormányzati irányát vagy programját számszerűen kifejezve foglalná magában. Az évnek előrehaladott szakában teljesen előkészített költségvetést vettünk át, illetőleg találtunk készen és a tervezett változások részben már keresztül voltak vize, részben elő voltak készítve, úgy hogy csak igen kis részben állott módunkban ezen készen talált költségvetésén változtatásokat eszközölni. — Mindazonáltal alapos bírálat tárgyává tettük úgy az előirányzott kiadásokat, mint a bevételeket. — A kiadások tekintetében nem vállalhatunk az iránt szavatosságot, hogy egyes igazgatási ágak egyes szükségleteinél tulkiadások nem fognak előfordulni és nem leszünk kénytelenek ezekre nézve a t. törvényhozók jóváhagyását kikérni. A bevételeket azonban szigorú vizsgálát tárgyává tettük és oda konkludálhatunk, hogy a költségvetés e tekintetben reális, és az évi kezelés végeredményében meg fog felelni annak, a mit az előirányzat felmutat.

A személyi kiadásokat a valódi szükségleteknek megfelelően irányoztuk elő és igazítottuk ki, sőt a törvénynek megfelelőleg a növedékekre és pótlékokra is kellő tekintettel voltunk, interkanális százalékaikat az 1904. évi költségvetéssel szemben, felemeltük.

A hadügyi költségek.

Végül új dolog ebben a költségvetésben az, hogy a közösgyi kiadásoknak egy bizonyos része t. i. 27,000,000 koronából a quotának reánk eső hányada bevételként van beállítva ezen költségvetésbe. A t. képviselőház előtt tudva van, hogy a delegációnak 1904. évi 3. és 4. számú határozatai értelmében az volt tervbevéve, hogy a rendkívüli hadiszükséglet helyesebben szólva a felsze-elési szükségletek, a melyek akkor 400,000,000 koronában irányoztattak elő, kölcsön útján tedeztessenek és a kölcsön fedezetét akként keresnék, hogy a hadügyminisztérium és a tengerészet rendkívüli szükségleteiből egy évi 27,000,000 koronával felérő összeget nem használnak fel és ezt jelölik ki ezen kölcsön fedezetéül 25 éven át, mert idealiter a kölcsönt felvették és törlesztették természetesen egy itt meg nem határozott kamatlább mellett, hogy tudniillik körülbelül mennyi lenne szükséges ezen kölcsön törlesztésére.

Legjobb illatszerek.
Kötszerek. Gyógyárak
Vegyszerek.
Perolin permentesítő.

Holló Lajos: Közös kölcsön!
Wekerle S.: Nem közös kölcsön, mert azt azután megosztották és a 27 millióból reánk eső kb. 99 milliót szavaztak meg ott, mint reánk eső több költséget. Ez itt bevételzését és egyuttal kiadását is képezi, ennek a költségvetésnek, tehát egy átfutó tétel.

Mit jelent ez t. Ház? Ez tulajdonképpen annyit tesz, hogy a hadügyminiszter a tengerészetel együtt kötelezettséget vállal az iránt, hogy rendkívüli szükségleteit évenként 27 millió koronával redukálni fogja és ezen 27 millió koronát csak később fogja felhasználni. Ez az előirányzásnak olyan módja, hogy e szerint a közös szükségletekre egy bizonyos összeggel nagyobb szavaznak meg, mint a mennyi a tényleges szükséglet; ezen megszavazott többletet azután bevételként állítjuk be a mi költségvetésünkbe és ezen ideális többletet tekintjük azután a felveendő kölcsönök kamatoztatására és esetleges törlesztésére szükséges összegnek.

T. Ház! Olyan előre haladott stádiumban találtuk a költségvetést, — ezen alapon volt megállapítva a közös költségvetés, így jött létre az egyezmény az osztrák kormányval — hogy daczára annak, hogy a mi törvényhozásunk és t. Ház az előirányzat módját kénytelenek voltunk azt a költségvetés összeállításánál elfogadni a vonatkozó tetteket a költségvetésbe így beilleszteni.

Az elnök felszólítja Barabás Bélát, Holló Lajost és Horváth Gyulát, hogy a bírálbizottsági tagsági esküt tegyék le, ami meg is történt.

Az elnök ezután jelenti, hogy a legközelebbi ülés a Ház határozata értelmében szintén formális lesz. Az ülés napjáról később értesítik a képviselőházat. A formális ülés napirendjére a legközelebbi érdemleges ülés idejének és napirendjének megállapítását tüzték ki.

Ezzel az ülés véget ért.

A Méliusztéri rablógyilkosság.

A perbeszéd ma lesznek.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 12.

Sóvágó János szenzációs bűnügyében még tegnap befejezték a tanúkihallgatásokat. A tegnapi nap folyamán már a törvénytörési orvosok is elmondták szakértői véleményüket.

A mai tárgyaláson még két tanút hallgattak ki. Ezen két tanúnak kihallgatása a tegnapi főtárgyaláson vált szükségessé. Az eddigi és a ma kihallgatott tanúk vallomásaiból kétségkívül megállapítható, hogy a Méliusztéri rablógyilkosság egyik főbűnrészesze Sóvágó János. Eredetileg úgy volt, hogy Szabó Bertalan dr. ma délután mondja el vádbeszédét. Azonban, hogy ismét két tanúnak vált szükségessé a kihallgatása, a vádbeszéd holnap délelőttre marad. A vádbeszédet pénteken délelőtt fogja elmondani Kardos dr., mivel holnap ünnep lévén, délután nem tart főtárgyalást a törvénytörési.

Itélet a nagy bűnügyben valószínűleg csak pénteken lesz.

A mai főtárgyalásról tudósítónk a következőket jelenti:

Utazás a kalap körül.

Az első tanu Mátyus Andrásné volt. kít tegnap este a védő indítványára idéztek be.

Mátyusné az elnök kérdéseire a következőleg felelt:

— Van e tudomása, hogy az ura ismeri Sóvágót?

— Nincs semmi tudomásom. Egyszer tudom, uton volt az uram, és mikor vissza jött egy kalapot hozott magával.

— Kérdezte maga, hogy honnan vette?

— Igen.

— Mit mondott?

— Azt mondta Bösörményben kapta Sóvágótól.

— Mikor vált el magától az ura?

— A múlt hónapban.

— Van arról tudomása hova ment?

— Nem tudom. Én több ízben irtam

Kassára, Egerbe, de választ nem kaptam.

— Megtudná mondani, mikor hozta a kalapot az ura?

— Ha jól tudom novemberben.

— Elején?

— Nem tudom.

— Milyen kalap volt az?

— Zöldes. Rossz volt annak minden, szalagja nem is volt.

— Milyen volt a széle?

— Nem figyeltem meg.

— Puha volt?

— Igen.

— Izzasztó bőr volt benne?

— Nem volt.

— Az ura rendbe hozta a kalapot?

— Nem.

— Mégis megtudná mondani, hogy a széle milyen alakú volt? Hátul fel volt gyűrve?

— Nem emlékszem.

— Azt mondja nem volt a kalapon szalag, de azért a helye látszott?

— Igen.

— Neki milyen kalapja volt?

— Fekete kemény kalap.

— Bélése volt?

— Kiszakította az uram.

— A kalapot benyomva viselte?

— Nem, úgy állt az mindig a mint a boltban vette.

— A tetején nem volt beszakítva?

— Nem.

— Hasonlított az a kalap Sóvágó mostani kalapjához?

— Nem, inkább sötétebb volt.

— Ez volt az a kalap? Elnök felmutatta a bűnjelként őrzött kalapot.

— Nem ez volt. Annak más volt az alakja, azon szalag se volt.

— Nézze meg ez volt az ura kalapja?

— Ilyen állásu volt, de szalag nem volt rajta.

— Keményebb volt?

— Igen.

— Ez volt az urának a kalapja?

— Biztosan nem tudom.

— Tegye meg az észrevételeit Sóvágó.

— Nekem nincs egyéb észrevételem, csak az, hogy az ő ura lopta el tőlem a kalapot, és most is nála lehet.

Ki az a Mátyus?

Védő a tanuhoz:

— Volt már az ura büntetve?

— Nem volt.

— Arról nincs tudomása, hogy az ura hosszabb ideig vakoskodott volna?

— Nincs tudomásom.

— Honnan tudja, hogy az ura a kalapot novemberben hozta?

ANGYAL DROGUERIA

Piac-utca 42. Lamprecht-palota.

Piperczikkek.
Bel- és külföldi különlegességek.
Háztartási cikkek.

— Novemberben egyizben elvált tőlem az uram éppen abba a hónapban hozta a kalapot is.

Elnök.

— Milyen ruhája volt, az urának mikor a kalapot hazahozta?

— Rongyos kopott foltozott fekete ruha volt rajta.

— Munkakönyve volt neki?

— Igen volt a saját nevére kiállítva.

Elnök Sívágóhoz.

— Maga azt állította, hogy jó állapotban lopta el a kalapot magától a vándor koldus, a tanu meg azt állítja, hogy az a kalap teljesen rossz volt. Mit mond erre?

— Nem mond igazat Mátyusné, az a kalap — a mit az ura tőlem ellopott — egészen jó volt.

— Egyebet tud az ügyről?

— Nem tudok semmit.

A másik tanu.

A következő tanu Dankó Béla hosszúpályi gazdatiszt volt.

A kalapra vonatkozólag ezt adja elő

— Ismerte ön Mátyus Andrást?

— Igen.

— Alkalmazva volt a gazdaságban

— Igen, mint napszámos.

— Milyen kalapot viselt Mátyus?

— Zöldest.

— Mikor látta azt legutoljára?

— Szeptember végén vagy október

elején.

— Volt azon szalag?

— Nem volt.

— Minő volt a kalap állása?

— Hátral a széle fel volt gyűrve.

— Az előtt milyen kalapja volt Mátyusnak?

— Fekete rossz kalap.

Elnök Sívágóhoz.

— Van valami észrevétele a tanu vallomására?

— Téved a tanu nem október elején látható a kalapot hanem az utolján.

Sívágó kérte a törvényszéket, hogy mutassák fel a tanunak a bűnjelkalapot.

A törvényszék a bűnjelként őrzött kalapokat a tanunak felmutatta, de az nem ismert meg egyet sem.

— A tanut vallomására megeskették.

A védő indítványa.

Ezután Kardos dr. újból indítványozta, hogy a törvényszék idézze be Békes Lajos és Fekete Jakab kalap kereskedőket mint szakértőket a kalapra nézve. Indítványozta továbbá, hogy Mátyus Andrást körözzék országosan és ha sikerült őt valahol elfogni, hozzák Debreczenbe és állítsák az esküdtbiróság elé. Végül indítványozta, hogy addig a főtárgyalást napolják el.

Az ügyész felszólalása után a törvényszék visszavonult határozat hozatalra. Fél órai tanácskozás után Kerekes elnök kihirdette a határozatot, mely szerint a védő részéről tett indítványokat elutasítja. Kardos dr. perorvoslással élt.

Ezután a beszerzett iratok felolvasása következett. Az iratokból kitűnt, hogy Sívágó több rendbeli lopásért és rablásért több mint 19 évet ült az ország külféle fegyházaiban.

Ekkor az elnök tekintettel az idő előre haladottságára a főtárgyalást délután 3 óráig félbeszakította.

A délutáni tárgyalás.

A főtárgyalás délután kevéssel 3 óra után kezdődött. Kardos dr. védő indítványozta, hogy mártonfalvai felmentő ítéletet is olvassák fel. Az ügyész a védő ezen indítványát ellenezte. A törvényszék ekkor visszavonult határozathozatalra. Pár percnyi tanácskozás után kihirdette az

elnök a határozatot, mely szerint a védő ezen indítványát elutasítja. Kardos dr. a határozat ellen jogorvoslással élt.

A kérdések.

Ezek után Kerekes elnök felkérte az ügyészt, hogy az esküdtekhez intézendő kérdéseket nyújtsa át a törvényszéknek.

Ennek megtörténte után Magoss jegyző felolvasta a kérdéseket, a melyek Sívágó bűnösségét az esküdtektől szándékos emberölés és rablás miatt kéri megállapítani. A felolvasás után a védő szólt a kérdéshez. Kardos dr. ellenzi az ügyész által feltett kérdések feltevését az részéről kettőt indítványozott. Az egyik kérdésben a szándékos emberölést, a másikban pedig külön a rablást kívánja feltenni.

Ekkor az elnök tekintettel arra, hogy a kérdések meghatározása hosszabb időt vesz igénybe, a főtárgyalást holnap reggelig félbe szakította. Ugyanekkor fogja kihirdetni a törvényszéknek a kérdésekben hozott határozatát is.

Haza hoznak egy kurucz generalist.

Szabolcsvármegye kegyelele.

A danzigi temetőből Vajára.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 13.

A szabolcsvármegyei gróf Vay család egyik dicső emlékü elődje Vay Ádám Rákóczi hős tábornoka és udvari főmarsallja Danzingban alussza örök álmát, a hol a Rákóczi szabadságharc leveretése után száműzetésben élt. Ennek a nemes, nagy magyarnak porait hazra fogják szállítani a Vay grófok ősi vajai kastélyába. A hazaszállításról Nyiregyházáról a következőket jelentik nekünk.

A magyar kormány megbízásából június 14-én utaznak el Danzingba Révész Kálmán kassai esperes, Vay Tihamér és Ádám grófok és Vay Imre báró, hogy hazra szállítsák Rákóczi hős tábornokának és udvari főmarsalljának a számkivetésben meghalt Vay Ádámnak hamvait, a melyek Danzingban a német császár elődje által emléktáblával megjelölt sirban nyugsznak.

A vajai ev. ref. egyház diszsihelyet ajánlott fel a hős kurucz generális hamvainak elhelyezésére, ott fog tehát nyugodni szülőhelye földjében, visszakerülve csaknem 200 esztendővel halála után.

A hamvak elhelyezése Szabolcsvármegye törvényhatóságának részvételével fog végbemenni s a kormány turul máddárral diszített emlékoszlopot állítat a sir fölé.

A hamvakkal együtt hazaszállítják az emléktáblát is, melyet a Rákóczi szabadságharc e kiváló hősenek egykoron a német császár elődje állítatott.

Az emléktáblán buzdító latin nyelvű szózat van bevésve a német ifjuságnak. A felírás lelkes szavakkal emlékezik meg a néhai kurucz generális lángoló hazra és szabadság szeretetéről, mint a hűség példányképéről, melynek áldozataként számkivetésben, idegen földön kellett meghalnia.

A hamvak a küldöttség hazakerkezése után valószínűleg e hó 18—20-ika közt fognak a vajai sirkertben elhelyeztetni.

A második temetés nagyszerű szertartásánál képviselve lesz Debreczen város és Hajdúvármegye is.

Megmérgezett család.

A gomba mérgezés áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jun. 13.

A Kossuth szálloda tulajdonosának Klein Józsefnek családjában tegnap nagy szerencsétlenség történt. Klein József felesége, három gyermeke és sógornője gombamérgezés áldozata lett. Az eset részletei a következők.

Klein József és családja tegnap délben vidáman ült az ebédhez. Nagy volt az öröm a háznál, mert Klein sógornője családja látogatására hosszú idő után haza jött Amerikából. A család jókedvűen csevegett, s különösen nagy élvezettel fogyasztotta el a feltálat gombás ételt.

Közvetlen ebéd után a három kis gyermek rosszulétről panaszkodott. Nem sokára heves belső fájdalmat éreztek Kleinné és sógornője is. Valamenyien heves görcsökben szenvedtek, s fájdalmuk szinte elviselhetlen volt.

A szálloda alkalmazottai azonnal orvosért futottak. Gyorsan előkerítették dr. Rózsa Mórt, a ki a betegek megvizsgálása után konstátálta hogy a család gomba mérgezés áldozata lett. Dr. Rózsa azonnal gyomormosást alkalmazott, s szerencsére a gyorsan jött orvos segélynek, úgy a gyermekeket mint a két nőt meg lehetett menteni az életnek.

A megmérgezett család állapota az esti órákban jobbra fordult, úgy hogy felgyógyulásuk pár nap alatt megtörténik. Rózsa Mór dr. az esetről jelentést tett a rendőrségnél, a mely kutatja, hogy melyik kofa volt az a kitől Kleinné tegnap reggel amérges gombát vásároltak.

A cselédstrájk terjed.

Küldöttség a polgármesternél.

Veszedelem a tanyákon.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 13.

Az ohat-telekházi cselédstrájk ügye — melyről lapunk tegnapi számában megemlékeztünk — veszedelmes kezd lenni. Kilitás van arra, hogy a lelketlen népbolondító agitátorok által felbujtatott cselédmunkások a környékbeli tanyák békességét is megbontják.

A rendőrség tegnap Gara Alajos bérlő birtokán erélyes kézzel fogott a munkások kilakoltatásához, mert Gara Alajosnak a munkás lakásokra szüksége van.

Ez a kilakoltatás nem ment könnyen. A munkások nem akartak követeléseiktől elállani. Szigoruan ragaszkodnak a bérfelemeléshez, ugyszintén a lakásban való megmaradáshoz.

— Jogos a kívánságuk mondják és tágitani nem akarnak. Simon Miklós r. kapitány a kit Végh Gyula főkapitány a kilakoltatással megbízott, vissza tért Ohat-Telekházról és részletes jelentést tett a sztrájk állásáról.

A veszedelem fenyegetővé válik, úgy hogy a tanyákra nemcsak rendőri, hanem erős csendőri karhatalom kirendelése szükséges.

Ma Gara Alajos földbirtokos a telek házai szomszéd birtokosokkal egyetértőleg küldöttéleg tisztelettel Kovács József polgármesternél. A küldöttség szónoka előterjesztette ama veszedelmet, amely a sztrájkjal a gazdaságokat éri. Majd azt a kérelmet terjesztette elő a küldöttség nevében, hogy Kovács polgármester irjon fel sürgősen Darányi Ignác földmívelési miniszterhez, hogy az egyik leiratában jelzett kisegítő munkásokból küldjön egy csapatot Ohat-Telkházára.

A miniszter ugyanis rezerváltan kitűnő gazdasági cselédeket tart fenn a sztrájkokkal küzdő gazdaságok számára s szükség esetén a cselédeket rendelkezésére bocsátja a birtokosoknak.

Kovács polgármester a kérelem teljesítését megígérte. Még a mai nap folyamán elkészítette a felterjesztést a földmívelési miniszterhez. A felterjesztésben a polgármester távirati intézkedést is kér, tekintettel a fenyegető általános munkás sztrájkra.

A finn dalosok Debreczenben

A vasárnapi matiné műsora.

A vendégek pénteken délután érkeznek.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 13.

Debreczen város vendégei, a finn egyetemi hallgatók pénteken délután érkeznek meg. Lapunk tegnapi számában jelentettük már, hogy a rendező bizottság a vendégek itt tartózkodásának és kirándulásainak programját elkészítette. A vasárnapi matiné elé néz különös érdeklődéssel a város közönsége. A műsort beküldték a finn dalosok Aradról, a hol jelenleg tartózkodnak. Egyben közölték, hogy e hó 15-én pénteken délután a Budapest felől jövő személyvonattal érkeznek meg.

Az állomásnál ünnepélyes fogadtatás essz. Az összes debreczeni dalegyesületek kivonulnak a finnek tiszteletére. Az ünnepi beszédet Kovács József polgármester tartja. Ezután a dalárdák éneke közben indulnak be a városba. Rácz Károly zenekara a finn himnuszot fogja játszani.

A vasárnapi matiné műsorát a következőkben közöljük:

1. Genetz E.: Terve Suomeni mai! (Szép vagy Suomi hazám!)
2. Järnefelt A.: Poismeni merehen säivä. (Elment a nap tengerbe szünt.)
3. Palmgrén S.: Tunulauen (Bölcsődal.)
4. Sibelius J.: Venemetka (A csolnakos ut).

Ezután egy kis vihar. Almássy Tihamér egy felvonásos vígjátéka, amelynek két szerepét Szabó Irma és Zilahy Gyula játsszák.

Majd tíz percnyi szünet után folytatják a finn dalosok a hangversenyt s következők:

- Sibelius J.: Terve kun (Köszöntlek hold.) cz. dala.
Krohn J.: Hiljaa (Csönd) dalát szóló éneklí Rantavodara Eino.
Palmgrén S.: [S]jöfaren vid milán (Tengeren a szénégetők közt.
Ugyan e szerzőtől: Söf, söf suha (Sugj, susogj nád)
Tornudd A.: Loitsu (Igéret).
Sibolius J.: Saarette palaa (Tűz lobog).
Genetz E.: Karjala (Karjala tartomány.)

Az énekkart dr. Klemetti Heikki vezényli.

Színház.

— **Zilahyné ezüst koszoruja.** A nyiregyházi közönség lelkes és meleg óvációban részesítette tegnapelőtt Zilahyné Singhoffer Vilmát — szintársulatunk primadonnáját. A művésznő a lelkes óváción kívül egy hatalmas ezüst koszorút kapott — olyan, a minővel kevés színésznő dicsekszik. Az ezüst koszorú szallagjára a legelőkelőbb nyiregyházi urak neve van bevésve. A diszes koszorú Löfkovits Arthur ékszerész kirakatában látható.

— **Művészeink hangversenykörutón.** A debreczeni színház tagjai a nyári folyamán művészi utra fognak indulni. Az egyik csoportot Szakács Andor a színház drámai rendezője, a másikat pedig Sarkadi Vilmos komikus vezetik. A hangversenyzők az ország nagyobb fürdőit járják be.

— **A nyiregyházi szezon vége.** Zilahy Gyula szintársulata június 16 ikán fejezi be a nyiregyházi színházi szezon. Kedden volt Szabó Irma jutalomjátéka, a mely alkalommal Don Pietró Cansó és Pílangó kisasszony kerül színpadra. Tegnap Sarkady Vilmos jutalomjátékául a Legvitzebb huszárt játszották. Ma csütörtökön Zilahy Gyula jutalomjátéka lesz, a mely alkalommal a Dolovai nábob leánya cz. színműtjátsszák. Pénteken lesz az utolsó előadás és a karszemélyzet jutalomjátéka. Színpadra kerül Vidor pompás színműve, az Ingenyelők.

Rendőrök harca egy rabló cigánnyal.

Harminchárom lövés a Széchenyi kertben.

Rostás Ferenc a revolveres.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 13.

Tegnap este hét órakor, a mikor az utcák a legnépesebbek, a mikor még lámpára nincs szükség a hosszú nyári nap miatt, párját ritkító küzdelem folyt le két rendőr és egy rabló cigány között. A küzdelem óriási tömeg szeme láttára folyt le. **A cigány négy-szer lőtt a rendőrré soraiból pedig huszonkilenc lövés dördült el.** Egy golyó sem talált, a cigányt sértetlen állapotban tartóztatták le. Az eset részletei a következők.

Rostás Ferenc.

Daku Mihály 90-ik számú rendőr, a ki tegnap délután a vasuti állomásnál teljesített szolgálatot a perronon felfedezett egy hatalmas, marcona külsejű fekete szakálas himlőhelyes cigányt. A cigány a fal mellett meglapulva állott.

A rendőr a hogy meglátta a cigányt, azonnal telefonozott a rendőrségi központra — megadva a cigány személyleírását. Azt kérdezte, hogy nem körözik-e a cigányt — s nem kell e letartóztatni. A rendőrségtől pár perc múlva megjött a telefon válasz, a mely a következő volt.

— Az a cigány Rostás Ferenc részére a Grósz Manónál Balmazújvároson elkövetett betörésnek, okvetlen letartóztatandó!

Daku Mihály a parancshoz képest a cigány felé ment, a kítől megkérdezte, hogy mi járatban van a vasutnál.

— Az apám most jön Szamosujvárról mondotta a cigány, a ki tényleg

Rostás Ferenc volt. Azt várom itt a vasutnál.

— Hát ne várd az apádat, szólott a rendőr, hanem gyere velem. Majd a rendőrségen beszélünk.

A cigány ment is a rendőrrel a kijáró felé, de ott a hol a helyi vasut vágánya a szenes raktár felé vezet, hirtelen kiszabadította magát, s az ingéből két hatlövetű revolvert rántott elő.

— Engem akarsz bekisérni, ordított, és ezzel kétszer rálőtt a rendőrré, aztán futni kezdett.

A lövés nem talált. A zajra azonban előfutott a vasut előtt álló Ciriák Sándor Sándor 86. számú rendőr és Mencsik János 16. számú kézbesítő, a kik aztán Dakoval együtt üldözőbe vették a cigányt.

Hajsza a rablók után.

Irtózatos hajsza volt ez keresztül az Ispotály laponon. A három rendőrt száz meg száz ember követte, akik folyton kiabáltak a rendőrökre.

— Lőjék agyon a gazembert!

— Lőjjenek már rá!

A rendőrök kezükben szorították a forgó pisztolyt, de löni nem mertek, mert félték, hogy a golyó nem a cigányt, hanem valakit a tömeg közül talál.

A hogy a tömeg a külső vásártérre ért sűrűn voltak lövések hallhatók. Valamennyi a közönség sorából eredt. Huszonkilenc lövést számláltak meg. Mind a huszonkilenc lövés Rostás Ferencnek volt szánva. Azonban véletlenül egy sem találta.

A vakmerő cigány, a mikor üldözői a Széchenyi-kert fasorához értek egyszerre visszafordult és célzásra emelte revolverét. Egy pillanat múlva két revolver lövés dördült el. Ha a rendőrök idejekorán nem húzódnak a fa mögé, a golyó biztosan talál. Egyik golyó a fába furódott, s a fa szilánkok megsértették Ciriák rendőr arcát.

A lövés után a cigány jobbra fordult, s beugrott az előtte álló nyitott kapun.

Simkovits házában.

A nyitott kapu Simkovits Sándor Széchenyi kert 15. sz. alatti műkertész házába vezetett. Simkovits Sándora kapu előtt állott, s halálra rémült, a mikor a cigány félredobta, s berontott a házba. Rostás páratlan vakmerőséggel rontott Simkovics szobájába, s magára zárta az ajtót. A szobában Simkovits Sándornak két éves kis fia volt, a ki a diványon aludt.

A szegény műkertész sápadtan lihegve mondotta el a rendőröknek és az oda érkező tömegnek, hogy a fia abban a szobában alszik, a hova Rostás Ferenc bemenekült.

A rendőrök hamarosan úgy helyezkedtek el, hogy a rabló nem szökhetett meg. Minden ablakot, a kert minden részét elállották munkásemberek és várták a cigányt.

Közben Daku és Czirák rendőrök felszólították Rostás. hogy adja meg magát. És Rostás csodálatos engedékenysémmutatva, kinyitotta a szoba ajtaját. — A rendőrök első dolga volt lefogni a hatalmas embert. Lefogták és összekötötték. Azután a két revolvert keresték meg. — Mindkettőt megtalálták Simkovits nyitott szekrényében, a hova a cigány rejtette.

Rostás most már kétségbeesetten ordított, és hangoztatta ártatlanságát.

— Hát akkor miért akartél lelőni bennünket kérdezték a rendőrök.

— Csakhogy meneküljek, csókolom kezeit, volt a válasz.

Egy kis epizód.

Mig Simkovits szobájában ez a jelenet leszátzódott. Fülöp József közismert zsebvágó Kotulán Józsefné zsebéből kioltta a pénztárcát. A közönség lefűlelte s átadta a rendőröknek, a kik a cigány mellé kötözve vitték be a bűnügyi osztályhoz.

A rendőrségen.

Rostás Györgyöt a rendőrségre is óriási tömeg kísérte el. A bűnügyi osztály második udvarán levő cellába zárták el a rablót, a ki közben folyton ordított. Megérkezett aztán az udvarra később Rostás családja egy tizenöt tagu banda, a kik a fal mellett helyezkedtek el és ott is aludtak. Rostást az új folyamán Ács Nagy Ferenc fogalmazó hallgatta ki. A kihallgatás az újárósi betörésre vonatkozólag holnap is folyik. A rendőrségi kihallgatás után a lövöldöző rablót átszállítják a királyi ügyészség fogházába.

UJDONSÁGOK.**Szerkesztőségi telefon sz. 339.**

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—12 d. u. 2 ó. éjjeli 2.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Piac-utca 47 sz. a

— **Személyi hírek.** Glatz Antal Nagyvárad és Biharmegye főispánja Debreczenbe érkezett s az Angol királynőben szállott meg. Falussy Árpád dr. szatmármegyei főispán tegnap Debreczenbe tartózkodott.

— **Urnapja.** Ünnepe van ma a katolikus világnak. Egyik legszentebbik ünnepét, az oltárszerzés emléknapját tartja a róm. katolikus egyház. A mai napon a Szent Anna-utcai templomban reggel 6 órakor lesz a mise. 8 órakor ünnepi istentisztelet, a mely után körmenet az oltárszentséggel a négy főoltárhoz. Majd a szokásos körmenetet tartják meg a hívők sokaságának részvételével.

— **Mikor lesz alispán választás?** Hajdu vármegye tisztikara lázas buzgalommal készíti elő a legközelebbi közgyűlés napirendjét. Kint a megyében pedig folyik az agitáció az alispán választásra. Kovács Gyula alispánhelyettes pártja napról-napra erősödik, úgy hogy dr. Czeglédy Mihály tisztí ügyész pártembereinek kijelentette, miszerint a biztos bukást látva, nem reflektál az alispáni székre. Dr. Czeglédy hívei nagy lelkesedéssel a Kovács Gyula pártjához csatlakoztak. Madráczky főszolgabíró is visszafog lépni a pályázástól és így két párt fog egymással küzdeni a Kovács és Somossy-párt. Minden bizonnyal Kovács Gyula kerül ki győztesen a választási küzdelemből, hajdunánási bizottsági tagjainak jórésze is már mellé csoportosult. Az alispán választás közgyűlést egyébként a jövő hó első felében okvetlenül megtartják. Pályázat a főispáni hivatalhoz egyébként még ez ideig nem érkezett be. Kovács lelkes tábora állandó permanenciákban van, s nemesen küzd a zászló dalra jutásáért.

— **A debreceni ügetőverseny.** Az urkoesis egyesület titkári hivatala tegnap zárta le az e hó 23 án és 24 én tartandó versenyekre a nevezéseket. Meglepően szép az eredmény, a mely várakozásokon felül sikerült. Tizennyole fogattulajdonos

66 fogatot nevezett be a két napi versenyre. A benevezettek nevei a következők: Sennyei Géza báró, Sennyei István báró, Sennyei Béla báró, Desseffy Miklós, id. gróf Lónyay Gábor, gróf Eszterházy Pál, Domahidy Elemér, Kohner Villy, Deresényi Ferenc, Roheim Zsiga, Kiss Ernő, gr. Keglevich Gyula, Olasz Elemér, Vecsey Zoltán, Grósz Ferenc, Liptay Béla, ifj. Korniss Ferenc, Bárcay Sándor és Orosz György. Az urhölgyek versenyébe neveztek Sennyei Géza br. Sennyei István báró, Sennyei Béla báró, Desseffy Miklós, Kohner Villy és gróf Lónyay Gábor. Különösen érdekesnek ígérkezik az egyes fogatok versenye, a melyben 8 kitűnő ló vesz részt. Kiemelkedő része lesz a versenynek a négyes fogatok futuma Sennyei István báró, Keglevich Gyula gróf, Liptay Béla, Kohner Villy és ifj. Korniss Ferenc fogataival. A titkári hivatal a részletes programot most készíti. A versenyre a pályajegyek, ma csütörtöktől kezdve Békés Lajos üzletében kaphatók. A június 23-i Fedák est jegyei csak a jövő héttől kezdve árusítatnak ugyancsak Békés Lajosnál.

— **A mai ujonczozás.** A sorozás mai harmadik napján a 1883. évfolyambeli állításkötelesek kerültek a bizottság elé. A 250 beidézett hadköteles közül igen sokan elmaradtak, a mérce alá került ifjakból ma csupán 34-et vettek be. A sorozást holnap nem tartják meg. Pénteken folytatják.

— **A siketnémák vizsgálja.** A debreczeni siketnéma tanintézet növendékei vasárnap e hó 17-én fogják megtartani évzáró vizsgálatukat. A vizsga a városháza dísztermében lesz és 10 órakor kezdődik.

— **Halálra égett kis fiu.** Konyári Antal árva kis fiut Csonka Antal halápi gazdálkodó magához vette. A gyermek, aki alig volt öt éves, igen éénk fiucska volt. Emiatt aztán kedvelték is Csonkáék. Mindig magukkal vitték bárhova is mentek. Tegnap reggel amikor Csonkáéknak a gazdaságban legtöbb dolguk volt, magára hagyták Konyári Antalt. A kis gyermek ki ment a szobából az udvaron levő szabad konyhához és itt játszadozni kezdett. Játzás közben a konyháról magára rántotta a tüzet. A tüztől ruhája meggyuladt és egy pillanat alatt lángba borult. A kis fiu visitani kezdett. Csonkáék azonban a gyermek segélykiáltásait csak nagyon későn hallották meg, úgy hogy mikor már segítségére siethettek Konyári Antal teljesen összeégve ott feküdt a földön eszméletlen állapotban. A szerencsétlenül járt gyermeket Csonkáék beszállították a köz-kórházba, de a fiu még az uton meghalt. Csonkáék ellen a hivatalos vizsgálat megindult.

— **Egy érdekes házvétel.** Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy Hagenmacher budapesti sörgyáros megvette Simonffy Emil zenedei igazgató házat, a melyben most a Debreczen szálloda van 110 ezer forintért. Tegnap aztán tudomásunkra jutott, hogy ezt a házat pár héttel ezelőtt az Általános Takarékpénztár is megvásárolta. Ezek szerint a mai napig két tulajdonosa van a háznak. Valószínű azonban, hogy a tulajdonjog az elsőbbség jogán az Általános Takarékpénztárt fogja illetni.

— **Ipari és kereskedelmi alkalmazottak aggkori biztosítása.** Egy olyan társadalmi osztályról van szó, mely jóllehet 200000 lelket számol az országban, különleges érdekeinek eléréséért osztályharcot nem indított soha. Megelégedett mindig azzal, hogy hazájának törvényeihez, szokásai és hagyományaihoz alkalmazkodva, egy-egy közgyűlésen vagy kongresszuson tárgyalta aggkori helyzetének gyötrő bizonytalanságát. Most végre hála a jelen kormány czéltudatos politikájának, egyéb szociális kérdések keretében szóba fog kerülni az ő ügyük is a parlamentben. Erre az alkalomra teszi meg előkészületeit a „Magántisztviselők helyi bizottsága“ külön e végből megalkotott nyugdíjbizottságában, a mely hetenként két ülésében foglalkozik a kérdéshez fűződő kívánalmak összegezésével. Ezeket egy kimerítő laboratóriumba foglalva, készül az országgyűlés érdeklétével megismertetni és biztosítva az egész ország alkalmazottainak támogatását majdan a kormány elé terjeszteni. — Érdekes ez a munkaadó czégeknek csakugy mint az alkalmazottaknak, mert ha fognak is valamelyes tervet elvállalni, meg fognak szabadulni attól az anyagi és erkölcsi kötelezettségtől, hogy munkaképtelenné váló vagy elaggott hűségesebb embereikről gondoskodjanak. Azáltal pedig, hogy alkalmazottaik biztosabb jövő reményében nem fogják állomásaikat derűre-borúra változtatni, nem önállóságra gondolni, — hanem iparkodni fognak azt a helyet, a hol munkájuk elismerésre talál, megbecsülni. Sokszor igen sokat nyerni is fognak. Ezeket előrebecsajtva megjegyezzük még, hogy később magát a kérdés egész complexumát is ismertetni fogjuk.

— **Eltűnt gyermek.** Az országos körözéseket tartalmazó rendőrközlönynek napok óta jó anyagot szolgáltatott a debreczeni rendőrség. Alig mulik el nap, hogy ne közölne egy-egy gyermek körözését. Tegnap ismét egy gyermek eltűnéséről tett jelentést Csendom Julia, a kinek Margit nevű 12 éves gyermeke tűnt el. A rendőrség a körözést közzététele iránt a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Halálozás.** Sókuti Tárnok Ignác nyug. máv. ellenőr, életének 66-ik évében elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe a Rákóczi-utcai gyászaházról,

— **Öngyilkos leány.** Kemecey Lajos hajduszoboszlói lakos, városi képviselő 15 éves Eszter nevű leányát körülbelül 1 év óta gyógykezelte dr. Hamvai Kovács Bálint városi főorvos. A leány a főorvos lakására járt be. Így volt ez szerdán is. Nevezett napon oly sok beteg látogatója volt Kovács főorvosnak, hogy azok az előszobában nem fértek el. Így történt meg, hogy a főorvos beküldte a leányt saját szobájába addig, míg rákerül a sor. Kemecey Eszter apróra megnézegetett mindent a szobában, s többek közt a falon levő revolvert is megpillantotta. Addig nézegette, míg végre gondolt egyet, s ruhájába rejtette. Az orvosi rendelés után hazament a leány, levelet írt édes atyjának melyben tőle szépen elbucszott, bocsánatot kért elkövetett tetteért. Megemlíti levelében, hogy mióta nagyanyja elhalt nem lel vigasztalást semmiben s rég óhajtja a halálát, ezért válik meg az élettől. A levélírás után magát nyomban fűbe lőtte. A lövés azonali halált okozott. Az orvos rendőri vizsgálat csütörtökon ejtetett meg. Kemecey Esztert pénteken délelőtt temették el nagy részvétellel.

A levél szóról-szóra így szól: „Kedves ides apám, köszönöm a mir felnevelt. Engedjen meg azír, a mir ijen halált va-

lasztotam, de nem érhetem tul, hogy nagy anyám meghalt, meg hogy a kezem nem gyógyul. A jó istennek áldó kegyelme maragyon ídes apám, felejtsen el, legyen boldog, isten vele! Kovács doktornak agya át üdvözetemet, a mir oly sokat bajolt velem, — még 1-szer álgya meg az isten esőkolja leánya Eszti, isten vele! Lidi nénem köszönöm a mir olj sokat segített! ídes apám, amim van, — legyen mind a kedves apámé, majd egyszer az tegekbe találkozunk!

Tegnap ismét találtak Kemeesey Esztertől egy levelet, melyet egy évvel ezelőtt írt s amelyben lerajzolja, a mint ő magát majd revolverrel főbe, fogja lőni. A szerencsétlen beteg leány régóta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával s így teljesen alaptalan az a csunya gyanúsítás, hogy bárkinek is valami viszonya lett volna a leánnyal. Kezelő orvosát dr. Kovács Bálint főorvost szintén megrágalmazták egyik debreczeni lapban, hogy a nagy beteg leánnyal viszonya lett volna. A névtelen rágalmozó kilétét most városszerte szorgosan kutatják, annyival is inkább mert utóbbi időkben Szoboszlóról sok olyan hazug és sértő hír lett közölve a minek egyáltalán semmi alapja nincs. Az illetőknek már nyomában is vannak. (— s.)

— A főgimnáziumi tornakör házi versenye. Az ev. ref. főgimnázium tornaköre kedden délután tartotta meg a tornavizsgálattal kapcsolatosan házi versenyét. A távolugrás ugródeszka nélkül igen szép eredménnyel végződött. A 8-ik osztályból első lett Szécsényi István (5'26), második Szücs Kálmán (4'92 m.), a 7-ikből első Szabó Béla (5'60 m.), második Hoffmann Lajos (5'50 m.), a 6-ikből első Zádor Béla (4'93 m.), második Budai István (4'90 m.) és az 5-ikből első Görgei Márton (5'32 m.), második Jámbor Ferenc (4'90 m.) A korlátnyújtó összetett tornászati versenyben első Varga Dezső 8. o. tan. és Fialka Géza 7. o. tan., második Gáspár Mihály 8. o. tan. és Szabó Béla 7. o. tan. Súlydobásban első Kovács Odön 8. o. tan., Balogh János 7. o. tan., Molnár Albert 6. o. tan., második Szécsényi István 8. o. tan., Mózes János 7. o. tan. és Tüdös Endre 6. o. tan.

— Elfogott cigányasszonyok. A cigányasszonyoknak szokása a kártya vetés. Ilyen ürügy alatt bemennek egyes házakhoz és ott megszarolják a háziasszonyt. Azonban, ha alkalom kínálkozik nem riadnak vissza a lopástól sem. Rosztás Sári és Juliánna testvére mentek be tegnap egyik Szentanna-utczán lakó uri asszony lakásába és miután ott nem találtak senkit, kutatni kezdtek az elvihető dolgok irányában. — Epen az egyik szekrény fiókjában motoszkáltak, amikor belépett az urnő, — a cigány asszonyok természetesen szökni akartak, de sikerült őket a rendőrségre vinni.

— Meghaltak. A tegnapi napon a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál. Miskolczy Sándor ev. ref. 20 éves. Özv. Gyarmathy Józsefné ev. ref. 75 éves. Kovács István ev. ref. 3 hónapos. Gille József gör. kath. 16 hónapos. Biró Istvánné ev. ref. 56 éves.

— Tárogató a Bocskai kertben. A kies fekvésű, jó boráról s kedélyes mulatságairól híres Bocskai kertben, annyi hosszú század után ismét felharsan ma délután az igazi magyar hangszer — a tárogató. Nem harczra buzdít most szava, de regélni fog régi jó időkrol a késő utódnak, Bakay László a leghiresebb magyar tárogató művész mutatja be ma délután a Bocskai kerti vendéglőben országszerte ismert művészetét. A kuruczvilág gyöngyei a szívhez szóló s fájón édes kurucz nóták

örökszép dallama zendül ma meg újra a régi ligetben, könnyet lopva szemébe az oda kirándulók nagy tömegének Bakay az ország legelső tárogatójának művésze megérdemel egy kedélyes kirándulást a híres és kellemes Bocskai kertbe, hol a művészi és igaz magyar zenéhez kitűnő bor, jó ételekről s pontos kiszolgálásról gondoskodik a Bocskai liget agilis új vendéglőse Besenyei Manó. ki ez alkalomra látványról is gondoskodott. Elhozatta Magyarországra leghiresebb termetű legényét, a híres nyiregyházi rikkancsot. Andrist, ki a darabant világban Nyiregyháza városától kapott diszmagyarban fogja árulgatni lapjait s képes levelező-lapjait.

— Bucsuztató. A debreceni kereskedő társulatnak és tanintézetének tanári kara június hó 17-én, vasárnap este 8 órakor a Bika szállodában vacsorát rendez a kereskedelmi tanintézet távozó igazgatója, Szojka Gyula urnak tiszteletére. Tisztelőit és jóismerőseit meghívjuk a vacsorára. Egy teríték ára négy korona. A vacsorára szóló jegyek kaphatók Csáthy-féle könyvkereskedésben. A debreceni Kereskedő Társulat és a tanári kar nevében.

— Kérelem a háztulajdonosokhoz. A rendező bizottság közli velünk: Finn testvéreink f. hó 15-én pénteken délután érkezvén felkérjük a t. háztulajdonosokat házuk fellobogozására és a lobogóknak f. hó 18-án, hétfőn reggel 9 óráig kint hagyására. A rendezőség.

Ma „Urnapiján” az Angol királynő ujjonnan berendezett nyári udvarkertjében délelőtti kitűnő villásreggeli, frissen esős és tisztán kezelt italok lesznek kaphatók. Este fényes hangversenyt tart Magyar testvérek zenekara.

— Zsir élvezése nyáron. A nyári meleg időszakban az emberek tartózkodnak a zsir élvezéséről, hogy ezáltal emésztési zavarok elő ne álljanak. A nyár tehát a legalkalmasabb, hogy a konyhában finom növényzsirt használjunk, mint a minő a Ceres-étzsir, mivel könnyebben megemészthető, mint bármely állati zsir. Ez a saját intézetben Elbe-melletti Aussigban cocusdióból préseltetik, tehát egyedüli biztosítékot nyújt, hogy feltétlenül tiszta és könnyen emészthető.

„Hajdumegyei népbank” Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében, heti 50 filléres befizetésre 100 korona kölcsönt folyósít, mely után külön kamatot nem kell fizetni.

— Ujjonnan készült diszterem, Virág étterem a Dreher sörcsarnokban igen alkalmas bankettek lazádalmak, társas vacsorák, táncmulatságok, gyűlések megtartására ajánlom a legmérsékeltőbb árszámítás mellett minden igényeket kielégítő konyhám úgy kitűnő hegyi és kerti boraim megízlelésére kérem a nagyérdemű közönséget. Tisztelettel Márkus Jenő.

— Consum levélírók legfinomabb elefántesont levélpapírt szines belsejű borítékkal 100 levélp. 100 borítékkal 2 koronáért, 50 levélp. 50 borítékkal 1 K 20 f. vásárolhatnak Mihály Sámuel papirkereskedés iroda felszerelési szaküzlet, Főter 30. Telefon 106.

— Czimbalom vételnél díjtalan tanítás a magán czimbalom iskolámba, hölgyek részére czimbalom tanítónő tanít a legmagasabb fokig. Műhely telepem megtekinthető Piac-utca 49. főpostával szemben a zongora teremben. Hangszer üzlet József kir. herczeg-utca 2. — Elsőrendű üzlet.

— Az általános drágaság dacára is, ha jól és olcsón akar vásárolni (olcsóbban mint bárhol) keresse fel Mandel és Társa cipő üzletet Piac-u. 44. sz. hol óriási választékot talál, mindenféle házilag és saját készítményű, női férfi és gyermek cipőkből, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig.

— Halálozás alkalmával a t. gyászoló felek el ne mulasszák Bihari Károlyné „Bizalom” temetkezési intézetét a Kistemplombazárban felkeresni, mert ott a legolcsóbb és legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Temetkezéseket egyszemben részeseznek. Temetkezéseket egyszemből a legdiszesebb szolid árakban vállalom. Csapó-utca 1. üzletem t. végleg feloszlattam s így temetkezési intézetem csakis a Kistemplombazárban található.

— Érdekes sok mindenféle olajfestményeket sikerült nagy mennyiségben igen jutányos árban megszerezni. A több ezernyi kézzel festett kép állandó képkiállításunkban ingyen megtekinthető. 80 ctm. magas és 48 ctm. szélességben darabonként potom 5 frttért mahagoni, vagy arany keretben nálunk, míg a készlet tart beszerezhető. Bilkei és Radovánovics Piac-utca 59. sz.

TAVIRATOK.

A delegációk.

Bécs, jun. 13. A delegációk albizottságai közül a hadügyi bizottság pénteken tart ülést, a melyen Pietreich hadügyminiszter terjeszti elő expozéját. Vasárnap szünet lesz, hétfőn a tengerészeti bizottság ülésezik, a melyen Montecuccoli altengernagy a tengerészeti költségvetést terjeszti elő.

Svédország királya nagybeteg.

Stockholm, jun. 13. Oszkár király súlyosan megbetegedett. Állapota oly válságosra fordult, hogy a katasztrófától tartanak.

Goluchovszky okvetlen távozik.

Bécs, jun. 13. Diplomáciai körökből eredő hír szerint Goluchovszky külügymiszter távozása bizonyosra vehető. Goluchovszky maga is így nyilatkozott. Utódjául Burián közös pénzügyminisztert emlegetik.

Képviselőválasztás.

Budapest, jun. 13. Giráltról jelentik, hogy ma ejtették meg a pótválasztást. Dessewffy alkotmánypárti 648 szavazatot kapott, Medveczky nemzetiségi 48 szavazattal visszalépett a jelöltségtől.

A spanyol király merénylője.

München, jun. 13. Egy idevaló ujság közli, hogy madridi jelentés szerint Morale Mateo a spanyol király merénylője magyar ujságírónak adta adta ki magát és bebocsájtatást kért a templomba. Miután igazolni nem tudta magát, kérését elutasították.

Minisztertanács.

Budapest, jun. 13. Ma minisztertanács volt, a melyen a kabinet tagjai megjelentek. A tanácskozás után Werkerle ebédre hívta meg a minisztereket.

Nagy vasuti katasztrófa.

Darmstadt, jun. 13. A mainz-koblenzi esti vonat Bischoffsheim közelében összeütközött egy tehervonattal. A személyvonat lobomobilja és 26 kocsija elpusztult és meggyuladt. Az utasok közül ketten meghaltak, hárman halálos és sokan veszedelmes sérülést szenvedtek.

Közgazdaság.

A Jelzalog sorsjegyek konverziója. A magyar Jelzalog Hitelbank nyilvános aláírásra bocsátott nyereségekötvénye iránt már az előjegyzés első napjaiban mutatkozott nagy érdeklődés országsszerte állandóan fokozódik, ami annál természetesebb, mert ezen már első évtől kezdve 140 K. val visszafizetésre kerülő sorsjegyek csak a most folyó nyilvános aláírás alkalmával szerezhethők meg azon áron, amelylyel egyttal törlesztésük is történik.

A nagy érdeklődést igazolja az a körülmény, hogy a közönség ezen 140 %-kal való törlesztés folytán biztosítva van a szubskripció alkalmával elnyert darabok tekintetében minden árfolyam veszteség ellen és valóban jutányosan jut, az évenként három rendkívül magasán dotált — 1.000.000, 500.000, 300.000 K.-ás főnyereménnyel bíró nyereséghúzásokhoz.

A közönség annál inkább siet ezen, most oly olesón hozzáférhető sorsjegyekre jegyzéseit eszközölni, mert félő, hogy miután az aláírás alapján kiosztásra kerülő sorsjegyek csak azon mennyiségből állhatnak, amely a konverzióra be nem jelentett darabok összegének felel meg és a konverzió iránt mutakozó nagy érdeklődésből ezen darabok nagy számára következtetni nem lehet, alig van kilátás arra, hogy a jegyzések teljes mértékben lesznek figyelembe vehetők.

Hogy a konverziót egy sorsjegytulajdonos sem akarja elmsztani, az természetes, mert míg a nem konvertáló sorsjegytulajdonos kötvénye csak 200 k, névértékkel fizetetik vissza, egy a régi húzásra jogosító nyereséjegy kapcsán, addig a konvertáló közönség részére szövetkezett bankok azt a rendkívüli előnyt biztosítják, hogy a konvertáló kötvénytulajdonos a fentemlített már magában véve rendkívül jutányos új sorsjegyen felül egy aránylag jelentéktelen felülfizetés ellenében mely, ha a 3%-os sorsjegy mai kurzusához a konverzionális felpénzt hozzáadjuk, egy-egy 100 k.-ás új kötvény fenti 140 k.-ás alacsony árát is csak 1 k.-val növeli évente még három húzásra, tehát évi hat nyereséghúzásra nyer igényt. Amely hat húzáson: 1.000.000, 500.000, 300.000, 200.000, 150.000, 100.000, 75.000 k.-ás főnyereségekkel bíró konverziós sorsjegy egyedül és kizárólag a konvertáló feleknek adható ki.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1906 június 13.

Jegyzések 50 kgrammonként szólnak. Készáru 10 drágább, határidők szilárdak.

1906. októberi buza	800.- 01
1906. áprilisi buza	—
májusi buza	—
októberi rozs	662.- 63
1906. áprilisi rozs	—
októberi zab	680.- 81
áprilisi zab	—
1906. májusi zab	—
1907. májusi tengeri	579.- 80
1906. júliusi	646.- 47
1905. aug. szeptemberi	655.- 56
1906 augusztusi repce	1460.- 65

Nyilttér.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú masrend tulajdona. Elsőrangú kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosfürdők. Ivó- és belégszési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a

tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai

női ruha kelmek,

selymek

Delaine stb. stb.

Himzett ruhák és Bousok.

Meghívó.

A debreczeni első temetkezési egyesület

mint szövetkezet

folyó hó 17-én délután 3 órakor a városháza nagy tanácstermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok ezuttal meghivatnak.

Tárgy:

A lemondott ügyvezető igazgató helyett új választása.

Debreczen, 1906. június hó 11-én.

Vecsey, elnök.

Nagy választékban kaphatók

Vászon árak. Férfi és női kész fehérneműek. Menyasszonyi kelengyék. A legjobb ujdonságok nap- és esőernyőkben. Csipkék, szallagok, himézsek. Divatos czérna- és selyem női keztyűk. Férfi-, női- és gyermek hatisnyak. Női csipkegallérok. Férfi és női nyakkendők jutányos szabott árakhoz.

Szabó Lajos fiai

Debreczen,

divat-, vászon- és szőnyeg áruház.

47 kiló volt

Dr. Gera Attila voloszáncikai ur, aki a tüdővészől eny nyire kigyógyult a Castillio fenyőszörptől és meghízott a Hypophosphát szörptől.

120 kiló lett.

Tüdőbajok (Hektika)

a légzőszervek idült katarusai ellen, jobb minden hirdetett svin dlinél az általános ismert „Castillio fenyőszirup”. Enyhíti a köhögést, megszünteti az éjjeli izzadást, fokozza a beteg étvágyát, megszünteti a vércöpiést. 1 üveg 2 korona 40 fillér. Ehhez való (súlyos esetben) „Guajacolin” pirulák 1 doboz 4 korona.

„Syr Hypophosph. Co Kun” vérszegények, sápkoroszónék, kiknek sokat fáj a hátuk közepe, ki megy belőlük egy kis dolog után a jártányi erő, kiknek rendszeresen naponként fáj a fejük, lesóványodott gyengék, kik hizni, erősödni kívánnak, a legjobb hizlaló, szövetalkotó szer, a legtöbb helybeli orvos ur által ajánlva. 1 üveg 2 korona 40 fill. r. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Török J. Budapest.

KUN ISTVÁN, gyógyszerész,

vegyi és cosmetikai készítmények műlaboratoriuma. „Laboratoire cosmétique Matilde”. (Alapítottott a hasonló nevű párizsi laboratorium mintájára 1895-ben Budapesten.)

Hajduszóváton, Debreczen mellett, Kossuth-utca.

Direct hozzáam intézett 6 koronás postai rendelések bérmentve.

Kölcsönöket

a legkedvezőbb feltételek mellett folyósít a

Központi Bank

mint szövetkezet

Debreczen, Piacz-utca 65. szám

Egy törzsbetét 50 fillér. Minden törzsbetét 100 korona hitelre jogosít.

Négyéves évtársulat.

Parcellázási kölcsönök heti törlesztésre.

Szakértelemmel készített szemüvegek és orrcsüptetők

rövidlátó, távollátó, gyen-

gelátó és operált szemeknek.

Mezei látcsövek

és turista távcsövek

legfinomabb ackromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakob látszerésznel

Főter 23. sz. Sesz'ina ház.

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-u. Széchenyi utca sarok.

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyó számlára a legelőnyösebb kamattal.

Elfogadunk takarékbetéteket

betét könyvecskére és check-számlára.

Jelzalog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Óvadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak, és hérlőknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidéki pénzintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tároza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészes csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek

beváltása.

Előleget adunk új várható termésre

Felvilágosítással készséggel szolgál

Az igazgatóság.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontal minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnál tessék válaszbélyeget csatolni.

„Fess“ jelígre levelek érkeztek a kiadóba.

Egy villaszerű lakóház gyümölcsös kerítél szabad kézből eladó. Értekezhetni hététköznaponként d. e. 10-től d. u. 3 óráig Görbe-utca 11. szám alatt.

Rézgálicz 98/99 %, Rézkénpor, Bordóipor, Kénmáj permetezéshez, Dr. Aschenbradt-féle Raffia, Azurin knittelfeldi Jutafonal elsőrendű minőségben nagyban és kicsinyben Kontsek Gézánál Debreczen, Füzület Kossuth-utca. Fióközlet Csapó-utca.

Rőfös és kézműáru cikkek, ugyszintén női kabátok, férfi öltönyök és felöltők a legszebb kivitelben heti és havi részletfizetésre áremelés nélkül kaphatók Kohn Hermann Hatvan-utca 17.

2 szobás lakás mellékhelységekkel Péterfia-utca 70. Értekezhetni lehet 76. sz. alatt a fűszer üzletbe.

„Villamos“ jó karban tartási bérlet villamos házi csengők. Házi és magán központi Telefonok, új berendezések és javítások szakszerű és olcsó Villamos felszerelések anyagok raktára. Magán telefonok kölcsön bérlet évi 20 kor.

felszereléssel együtt készít Földvári L. Debreczeni első Elektrotechnikai vállalat Debreczen Kossuth-utca 1 szám az udvarban. Telefon szám 168.

Miklósné és Társa (bőrönd) koffer gyártó műhelye Debreczen, Piacz-utca 26. nagytözsde mellett. Nagy raktárt tart saját gyártmányú kézi és láda kofferekben, saját gyártmányú utazó, piaci és iskola táskákban, kézi táskák, szivar-, cigaretta- és dohány tárcákban. Javítások és megrendelések pontosan és olcsón eszközöltek.

Harisnya kötéseket és fejeléseket minden színben legfinomabb szintartó D. M. C. pamutból elvállal a legjutányosabban Márton Gyula Bika szálloda mellett.

Egy külön bejáratu csinosan butorozott szoba Széchényi-utca 27. szám alatt kiadó.

Fehér himzönő a ki évek hosszu során át elsőrendű fővárosi kézimunka üzlet vezetője volt és a legdisztinyváltabb izlésű munkákat érti, munkát vállal. Dolgozik házakban is. Czime a kiadóban.

Különbejáratu csinosan butorozott szoba kiadó Simonffy-u. 15. sz. a.

Használt, jókarban lévő copirprés megvétele kerestetik. Czim a kiadóban.

Uj óra- és ékszerüzlet!

Pintér Dezső

óras- és ékszerész, Főtér 12. Stenczinger-ház.

Ajánlja valódi sveiczi zseb- és fali órát, 8 napig járó zseborakülönlegességeit.

Ékszerek nagy választékban.

Mindenféle ékszerek javítása, továbbá órajavítások 1 évi jótállással.

Pintér Dezső.

Hajdusági Bajuszpedrő.

Védjegy.

Szép bajusz

nyerhető a leggyorsabban a híres

hajdusági bajuszpedrő

használata által, mely legjobb az egész világon. 1 doboz 50 fillér, 3 próbadohoz 2 kor. 15 fillér. 6 doboz 3 kor. és 65 fillér bérmentve utánvéttel.

Készíti

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszaru“ gyógyszerár.

Szabadalmazott uj találmány

Cserépfedelek javítási költségeinek megtakarítása!

Értesitem a t. építő közönséget, hogy az általam feltalált és 16043/905. szám alatt szabadalmat nyert tető szegélyzetek alkalmazásánál a cserépfedeleken használatos volt habares munkák és azoknak évről-évre való megújítása fölöslegessé válik.

Találmányom egyszerű, olcsó és meglévő tetőszegélyzetekre is könnyen felerősíthető.

Ezen új rendszer alkalmazása által 30—40 évig felesleges a javítás s így óriási megtakarítás érhető el.

Mintákkal és költség-előirányzattal szívesen szolgál

Kiss Ignác

bádogos mester, Piacz-utca 34.

Átköltözés miatt

mélyen leszállított árak!

Merkler Soma

nap- és esőernyő gyárában

Piacz-utca 50. szám.

Dus választék mindennemű férfi- és női nap- és esőernyőkben. — Áthuzások és javítások olcsón és pontosan eszközöltek.

Megvettem

WALLERSTEIN-féle

rőfös- és női divat üzletet és azt az üzlethelyiségben elárusítom rövid ideig.

A megmaradt árukat Pestre viszem.

Az árakról legjobb lesz személyesen meggyőződni. — A kinntlevőségek az üzletben fizetendők.

Diamantstein Adolf.

Tisztelettel

Egy ezélelóm van!

Hogy mindenki meggyőződjön országsherte ismert olcsósághómról! — A vásárlás nem kötelező!

Mert megnézni megszabad!

Megvenni nem muszáj!

Ingyen adok!

5 frtos bevásárlásnál egy bármilyen fénykép utáni nagyobbitást (a minek bolti ára 20 kor.) csupán a diszes papir keretért fizetendő 1 frt 50 kr.

Ezen alkalommal a raktáromban felhalmozódott igen szép és egyedül nálam kapható legujabb divatu áruknak az árát még mélyebbre szállítottam le, mint eddig voltak.

Ujdonságok folyton érkeznek!

Lówy F.

Üzletem: Piacz-u. 24. szám alatt van, a Fehérló szálloda alatt, a kistemplommal szemben. A kirakat sötét kékre van festve.